

Handläggare
Hanna Bergsten
Telefon: 08-50808444**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2026-09-24

Skrivelse om Islandsmodellen och arbetet mot våld i nära relationer

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Kungsholmens stadsdelsförvaltning bedriver ett kontinuerligt arbete mot våld i nära relationer. Islandsmodellen är viktig för att tidigt uppmärksamma och erbjuda stöd till barn och familjer. Samverkan med polisen är etablerad och fungerar i huvudsak väl, men det är ett fortsatt utvecklingsområde att öka antalet Islandsärenden. Det låga antalet ärenden kan delvis hänga samman med att Kungsholmen har färre barn och unga än flera andra stadsdelsområden. Samtidigt har ett mindre antal händelser identifierats där Islandsmodellen inte har initierats på plats av polisen, utan en orosanmälan har inkommit i efterhand. Dessa ärenden och arbetet med Islandsmodellen i sin helhet följs kontinuerligt upp tillsammans med polisen.

Bakgrund

På stadsdelsnämndens sammanträde den 20 maj 2026 överlämnade Moderaterna en skrivelse med frågor om förvaltningens arbete med Islandsmodellen och arbetet mot våld i nära relationer. Stadsdelsnämnden överlämnade skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Stockholms stad arbetar utifrån Islandsmodellen, där socialtjänsten kan följa med polisen ut vid larm om våld i hemmet för att snabbt kunna ge stöd till utsatta barn och familjer. I den uppföljning som presenterades för socialnämnden framgår stora skillnader mellan stadsdelarna i antalet Islandsärenden under jourtid 2025. Totalt registrerades 217 samtal från polis på plats där socialjouren åkte ut vid cirka 80 procent av tillfällena. Av statistiken framgår att Kungsholmen endast hade tre ärenden under året, vilket är lägst i hela staden. Järva hade 31 ärenden och Farsta 25. Enligt Moderaterna väcker detta frågor om hur samverkan med polisen ser

ut och om det finns ett mörkertal över barn och våldsutsatta som riskerar att inte fångas upp i tid. Med anledning av detta önskar Moderaterna svar på följande:

1. Har förvaltningen gjort någon analys av varför Kungsholmen har betydligt färre Islandsärenden än övriga stadsdelar, och vilka slutsatser har man i så fall dragit?
2. Hur ser förvaltningens samarbete och samverkan med polisen ut inom ramen för Islandsmodellen idag?
3. Finns det någon plan för att utveckla eller stärka arbetet mot våld i nära relationer kommande år?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen tillsammans med socialförvaltningen och har behandlats i pensionärsrådet och i förvaltningsgruppen. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att ta del av yttrandet genom Meetings, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

1. *Har förvaltningen gjort någon analys av varför Kungsholmen har betydligt färre Islandsärenden än övriga stadsdelar, och vilka slutsatser har man i så fall dragit?*

Våld i nära relationer är ett utbrett samhällsproblem och förekommer i alla samhällsklasser och grupper, även på Kungsholmen. Precis som i samhället i stort finns det sannolikt ett mörkertal även på Kungsholmen. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att förebygga och uppmärksamma våld samt erbjuda insatser med anledning av våldsutsatthet eller våldsutövande. Arbetet bedrivs både inom och i samverkan mellan förskolan, äldreomsorgen och socialtjänsten.

Till och med augusti 2026 har Kungsholmen haft en handfull Islandsärenden. Samtliga har inträffat utanför kontorstid och hanterats av socialjouren som har lämnat över ärendena till stadsdelsförvaltningen nästkommande vardag. Även under 2025 hade Kungsholmen en handfull Islandsärenden.

Förvaltningen bedömer att det låga antalet Islandsärenden sannolikt har flera förklaringar. Kungsholmen har färre barn och unga i åldersgruppen 0–19 år än flera av de stadsdelsområden som redovisar fler Islandsärenden. En jämförelse enbart i absoluta tal behöver därför tolkas med

försiktighet. Samtidigt har socialtjänsten identifierat ett mindre antal händelser där polisen i efterhand har gjort en orosanmälan utan att Islandsmodellen initierats på plats. Dessa händelser har återkopplats till polisen. Enligt polisen kan en förklaring vara att inte alla poliser har känt till att socialtjänsten ska kontaktas när de befinner sig på plats hos en barnfamilj där våld förekommer. Polisen har flera nya medarbetare och uppger att ett arbete pågår med att informera om och påminna om Islandsmodellen.

När en orosanmälan som gäller ett barn kommer in gör socialtjänsten genast en bedömning av om barnet behöver omedelbart skydd. Beslut om att inleda eller inte inleda utredning fattas som huvudregel inom 14 dagar från det att anmälan kom in. Förvaltningen bedömer att de som kommer i kontakt med socialtjänsten och efterfrågar stöd med anledning av våld i nära relationer får tillgång till relevanta insatser. Samtidigt behöver arbetet kontinuerligt utvecklas, bland annat genom att tillsammans med polisen säkerställa att Islandsmodellen används i samtliga situationer där den är tillämplig.

2. *Hur ser förvaltningens samarbete och samverkan med polisen ut inom ramen för Islandsmodellen idag?*

Stadens stadsdelsförvaltningar har en etablerad och strukturerad samverkan med stadens lokalpolisområden, där både Kungsholmens stadsdelsförvaltning och lokalpolisområde Kungsholmen – Lidingö deltar. Samverkan sker genom operativa möten en gång i månaden samt årliga workshops och är ett forum för kontinuerlig uppföljning. Syftet är att utbyta erfarenhet, diskutera hinder och utmaningar, dela goda exempel samt utveckla samverkan och stärka arbetet med Islandsmodellen.

3. *Finns det någon plan för att utveckla eller stärka arbetet mot våld i nära relationer kommande år?*

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att identifiera utvecklingsbehov på både kort och lång sikt samt att utifrån dessa vidta och följa upp åtgärder. Långsiktiga utvecklingsbehov är att stärka medarbetarnas kunskap om våld i nära relationer (bland annat med fokus på särskilt sårbara grupper), att utveckla arbetssätt och rutiner samt att i större utsträckning uppmärksamma och ställa frågor om våld. Arbetet bedrivs bland annat genom återkommande utbildningsinsatser samt intern och extern samverkan. Under

våren 2026 genomfördes exempelvis en föreläsning för socialsekreterare och biståndshandläggare om hedersrelaterat våld och förtryck och under våren 2026 planeras för en föreläsning om sexuellt våld.

För att stärka arbetet mot våld i nära relationer har en operativ samverkansgrupp med polisen inrättats tidigare i år. I samverkansgruppen ingår chefer för relationsvårdshandläggarna, förvaltningens samordnare mot våld i nära relationer och trygghetssamordnare tillsammans med Kungsholmens kommunpolis och polisens samordnare för särskilt utsatta brottsoffer. Syftet är att identifiera utvecklingsområden och gemensamt ta fram aktiviteter och åtgärder för att komma i kontakt med och erbjuda insatser till fler våldsutsatta och våldsutövare. Samverkansgruppen undersöker för närvarande möjligheten att genomföra ett informationsutskick i samverkan med hyresvärdar, bostadsrättsföreningar och andra relevanta aktörer. Samverkan har också bidragit till att socialsekreterare numera finns på plats på SHIS Stadshagen en gång i veckan för att informera om socialtjänstens insatser och lotsa de boende till rätt aktörer utifrån deras behov.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Tero Tegel
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Skrivelse om Islandsmodellen och arbetet mot våld i nära relationer

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2026-09-04
Tero Tegel, Avdelningschef	2026-09-04